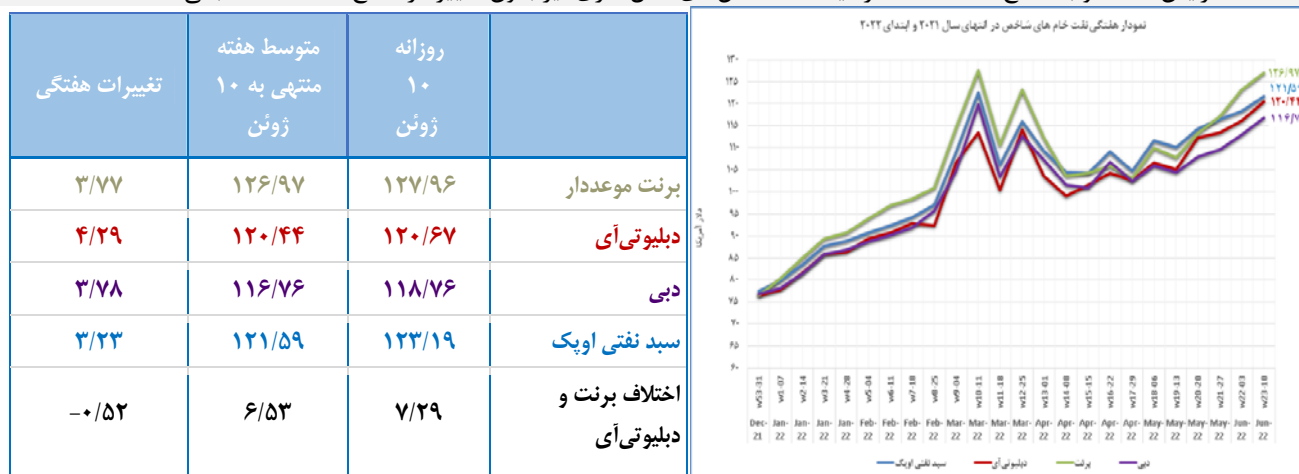

روند قیمت‌ها

روند قیمت‌ها

قیمت نفت خام‌های شاخص برنت، دبیوتی‌آی و دبی در هفته گذشته همچنان روند فزاینده‌ای را داشتند. تحریم‌های نفتی روسیه توسط اروپا در شرایط کاهش جدی سطح ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی و پیش‌بینی رشد بیشتر تقاضای نفت به دلیل ورود به فصل رانندگی، مهمترین دلیل افزایش قیمت‌ها بوده است. سطح ذخیره‌سازی نفت خام در هفته گذشته در آمریکا ۲/۱ میلیون بشکه افزایش داشت و به ۴۱۶/۸ میلیون بشکه رسید. میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی در همین مدت ۱۸۰ هزار بشکه در روز افزایش داشت و به سطح ۱۶/۱۶ میلیون بشکه در روز بالغ گردید. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها با ۱/۱ واحد درصد افزایش به ۹۳ درصد رسید. بر اساس گزارش بیکر هیوز در هفته گذشته تعداد دکل‌های حفاری نفت ۶ دستگاه افزایش داشت و به سطح ۵۸۰ دستگاه رسید. تعداد دکل‌های فعال گازی نیز بدون تغییر در سطح ۱۵۱ دستگاه باقی ماند.

تغییرات	هفته منتهی به ۲۰۲۲/۰۶/۰۳	هفته منتهی به ۲۰۲۲/۰۵/۲۷	
۲/۱	۴۱۶/۸	۴۱۴/۷	ذخیره‌سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)
-۰/۸	۲۱۸/۲	۲۱۹	ذخیره‌سازی بنزین (میلیون بشکه)
۰/۱۸	۱۶/۱۶	۱۵/۹۸	خوراک پالایشگاهی (میلیون بشکه در روز)
۱/۱	۹۳	۹۱/۹	ظرفیت بهره برداری پالایشگاهی (درصد)
۰/۱۴	۲/۸۴	۲/۷۰	خالص واردات نفت خام (میلیون بشکه در روز)
-۱/۷۶	۲/۲۳	۳/۹۹	صادرات نفت خام (میلیون بشکه در روز)

○ گلدمن ساکس متوسط قیمت برنت را برای ماه‌های ژوئیه تا سپتامبر ۱۴۰ دلار در هر بشکه پیش‌بینی کرده که ۱۰ دلار در هر بشکه نسبت به برآورد قبلی این موسسه بالاتر است.

انتظار رشد بیشتر قیمت نفت در فصل رانندگی

ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی در جهان به پایین‌ترین سطح خود برسد و در بسیاری مناطق تخلیه شود. این در شرایطی است که ضعف سرمایه‌گذاری در پالایشگاه‌های جدید در حال نشان دادن آثار خود است. پالایشگران جهانی از سال ۲۰۱۹ تا کنون ۴ میلیون بشکه در روز از ظرفیت پالایشی خود را از دست داده‌اند که تقریباً همه این کاهش‌ها در اروپا و آمریکا بوده است.

آزادسازی ذخیره‌های استراتژیک نفت خام توسط کشورهای OECD به کاهش کمبود عرضه نفت کمک خواهد کرد؛ اما این تنها یک علاج کوتاه‌مدت برای تعدیل تقاضا در میان‌مدت است. اوپک پلاس نیز در حال افزایش تولید است، اما با کمبود ظرفیت تولید اضافی مواجه است. البته باید توجه داشت که مشکل فعلی بازار نفت بیشتر فرآورده‌های نفتی است تا نفت خام. انرژی اینتلیجنس پیش‌بینی کرده که ظرفیت مازاد تولید اوپک پلاس تنها ۲/۸۵ میلیون بشکه در روز است که بخش اعظم آن در اختیار عربستان سعودی و امارات است. در این شرایط زمان بیشتری نیز برای قیمت‌های نفت بالا طول خواهد کشید تا بتواند تأثیر ماندگار روی تقاضا داشته باشد. در جریان بحران مالی سال ۲۰۰۸ قیمت‌های ۱۲۰ دلار در هر بشکه منجر به کاهش تقاضا شد. در شرایط فعلی پیش‌بینی می‌شود که قیمت‌های نفت فراتر از ۱۵۰ دلار در هر بشکه توان کاهش تقاضای نفت را دارند.

پرسش مهمی که در وضعیت فعلی در بازار نفت مطرح است چگونگی تعدیل عرضه نفت در بازار است. آیا افزایش قیمت‌های نفت باعث رشد سرمایه‌گذاری در بخش بالادستی صنعت نفت خواهد شد تا پس از این سیکل افزایشی قیمت نفت، دوباره با کاهش قیمت‌ها به دلیل افزایش تولید مواجه

قیمت نفت خام برنت از ابتدای سال ۲۰۲۲ تا کنون بیش از ۵۰ درصد رشد داشته و به ۱۲۰ دلار در هر بشکه رسیده و دلایل فراوانی وجود دارد که رشد بیشتر آن طی ماه‌های آینده را بپذیریم. افزایش قیمت نفت طی دو سال اخیر بیشترین رشد از بحران سال ۱۹۷۳ تا کنون بوده است و جالب آنکه بازار نفت دوباره مانند دهه ۱۹۷۰ با تکانه عرضه مواجه است یعنی قیمت‌ها حتی در صورت کاهش رشد اقتصاد جهان و تقاضا، روند افزایشی خود را ادامه خواهند داد. با تحریم‌های غرب علیه روسیه و تداوم ضعف در سرمایه‌گذاری بالادستی صنعت نفت، کمبود عرضه حداقل تا پایان سال ۲۰۲۳ قابل پیش‌بینی است. بر همین اساس گلدمن ساکس متوسط قیمت برنت را برای ماه‌های ژوئیه تا سپتامبر ۱۴۰ دلار در هر بشکه پیش‌بینی کرده که ۱۰ دلار در هر بشکه نسبت به برآورد قبلی این مؤسسه بالاتر است. گلدمن ساکس در گزارش خود اعلام کرده که قیمت نفت برای برقراری تعادل در بازاری که با کمبود شدید ذخیره‌سازی نفت و ظرفیت مازاد نفت خام و فرآورده‌های نفتی مواجه است، باید مسیر رشد خود را ادامه دهد. اغلب تحلیلگران معتقدند که تنها راه کنترل قیمت نفت کاهش تقاضا برای سوخت است. بر اساس برآورد انرژی اینتلیجنس پالایش هر بشکه نفت خام برنت در حال حاضر ۲۷ دلار در هر بشکه سود پالایشی خواهد داشت. این سود پالایشی بسیاری از پالایشگران را ترغیب کرده تا در بالاترین نرخ بهره‌برداری تولید کنند؛ اما با این وجود میزان عرضه فرآورده‌های نفتی نمی‌تواند پاسخگوی تقاضای پیشرو در فصل رانندگی در تابستان باشد؛ چه برسد به آنکه بخواهد برای پر کردن دوباره ذخیره‌سازی نفت در جهان کمک حال باشد. با آغاز فصل رانندگی، پیش‌بینی می‌شود که

پیدا نمی‌کنند و این موضوع عامل طولانی‌تر شدن انتظار تحلیلگران برای بالا ماندن قیمت نفت برای چندین سال آینده می‌باشد.

باشیم؟ شواهد موجود نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران با توجه به نااطمینانی‌هایی که در خصوص آینده تقاضای نفت دارند، اطمینان لازم برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت را

تهیه‌کننده: محمد امین نادریان منبع: بی‌آی‌دبلیو (۹ ژوئن ۲۰۲۲)

○ کشورهای اتحادیه اروپا هنوز ۷ ماه فرصت دارند تا به تعهدات خود عمل کنند و طی این مدت به دنبال مبادی وارداتی جایگزین خواهند بود. به نظر می‌رسد که واردات نفت خام از عربستان سعودی، امارات و عراق در اولویت نخست باشد و پس از آن آمریکا گزینه مطلوب محسوب می‌شود.

تبعات تحریم واردات نفت روسیه توسط اروپا

هزار بشکه از ۲/۲ میلیون بشکه در روز واردات نفت خام از روسیه را تشکیل می‌دهد. البته واردات فرآورده‌های نفتی به میزان ۱/۱۵ میلیون بشکه در روز از روسیه را نیز می‌توان در همین چارچوب در نظر گرفت. آلمان و لهستان نیز که از طریق خطلوله دروژبا از روسیه نفت خام وارد می‌کنند متعهد شده‌اند که تا پایان سال جاری میلادی واردات نفت خام از روسیه را به صفر برسانند.

باید به این موضوع توجه داشت که کشورهای اتحادیه اروپا هنوز ۷ ماه فرصت دارند تا به تعهدات خود عمل کنند و طی این مدت به دنبال مبادی وارداتی جایگزین خواهند بود. به نظر می‌رسد که واردات نفت خام از عربستان سعودی، امارات و عراق در اولویت نخست باشد و پس از آن آمریکا گزینه مطلوب محسوب می‌شود. انتظار می‌رود که تولید نفت از میدان «پرمین» در آمریکا در سال جاری میلادی در مقایسه با سال قبل یک میلیون بشکه در روز افزایش یابد. به هر ترتیب با کاهش تولید نفت روسیه، رقابت برای یافتن منابع واردات نفت در اروپا شدت خواهد گرفت و پیش‌بینی می‌شود که برخی از پالایشگاه‌های اروپایی هر طور شده فعالیت خود را حفظ کنند. برخی از منتقدین برنامه اتحادیه اروپا معتقدند که این سیاست به روسیه فرصت می‌دهد که ضمن تلاش برای پیدا کردن خریداران جدید برای نفت خود، همچنان به صادرات نفت به اروپا ادامه دهد. برخی

تقریباً یک ماه پس از آنکه رهبران اتحادیه اروپا تحریم واردات نفت روسیه را پیشنهاد کردند، توافق کردند که ۹۰ درصد از واردات نفت خام و فرآورده‌های نفتی از روسیه را تا پایان سال ۲۰۲۲ کاهش دهند و تنها چند کشور محصور در خشکی از این تحریم‌ها معاف باشند. البته این اقدام تاریخی مستلزم شتاب بخشیدن به گذار انرژی در کشورهای اروپایی و تغییر جدی الگوی تجارت نفت در جهان خواهد بود. در نگاه کوتاه‌مدت و ظرف چند ماه آینده به احتمال بسیار زیادی اروپا با کمبود سوخت و جهش قیمت در فصل رانندگی تابستانی مواجه خواهد شد و پیش‌بینی می‌شود که قیمت نفت برنت از ۱۲۰ دلار در هر بشکه نیز عبور کند؛ اما با وجود همه این نگرانی‌ها اتحادیه اروپا تصمیم گرفت که برای متوقف کردن ماشین جنگی روسیه این تصمیم مهم را اخذ کند.

در بین کشورهای عضو اتحادیه اروپا تنها مجارستان، به عنوان مهمترین متحد روسیه با این تحریم‌ها مخالفت کرده است. کشورهای مجارستان، اسلواکی و جمهوری چک از طریق خط لوله «دروژبا» از روسیه نفت خام وارد می‌کنند و از تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه واردات نفت خام روسیه معاف هستند. علاوه بر این بلغارستان نیز تا پایان سال ۲۰۲۴ فرصت دارد که واردات نفت خام از مسیر دریا را متوقف کند. اما باید توجه داشت که این معافیت‌ها تنها ۴۰۰

نفتی تولیدی را به بازارهای اروپا صادر کند. البته روسیه برای صادرات نفت خام خود به آسیا با یک محدودیت دیگر نیز مواجه است. بسته تحریمی اتحادیه اروپا علیه روسیه نه تنها مشمول نفتکش‌هایی می‌شود که نفت خام روسیه را حمل می‌کنند؛ بلکه شرکت‌های بیمه‌ای را در بر می‌گیرد که این تانکرها را بیمه می‌کنند. این محدودیت باعث می‌شود تا بارگیری‌های مسافت طولانی از مقاصد ماند بنادر دریای سیاه و بالتیک در روسیه با مشکل جدی مواجه شود و حجم ذخیره نفت روی دریا افزایش یابد. بنابراین روسیه در نظر دارد که زیرساخت‌های صادرات نفت خود را که در بخش غرب این کشور متمرکز شده و برای فروش نفت به کشورهای غربی مانند اروپا و آمریکا تنظیم شده بود، تغییر دهد و به سمت شرق هدایت کند. در همین رابطه شرکت ترانس‌نفت محاسبات اولیه را برای تغییر مسیر خط لوله دروژبا به خط لوله «مورمانسک» در شمال روسیه انجام داده است؛ اما این اقدام مستلزم ۱۵۰۰ کیلومتر احداث خط لوله است که بیش از سه سال اجرای آن طول خواهد کشید و به نظر نمی‌رسد که راه‌حل راهگشایی باشد.

دیگر حتی پا را فراتر گذاشته‌اند و معتقدند که مسکو می‌تواند در ماه‌های پیش‌رو تا پایان سال ۲۰۲۲ اقدام به قطع صادرات نفت خود به اروپا کند؛ تجربه‌ای که پیش از این روسیه در بازار گاز علیه اروپا اجرایی کرده است. با این وجود اتحادیه اروپا معتقد است که برنامه کاهش صادرات نفت از روسیه در حال حاضر نیز فعال شده و به تدریج شتاب بیشتری نیز می‌گیرد؛ این برنامه به تاجران نفت خام فرصت می‌دهد تا از قراردادهای بلندمدت باقی‌مانده با روسیه بدون ریسک دادخواهی بین‌المللی خارج شوند.

اینکه روسیه چگونه می‌تواند نفت خام خود را پس از اعمال تحریم‌های اروپا بازاریابی کند موضوع بسیار مهمی است که بر وضعیت بازار جهانی تأثیر معناداری را خواهد داشت. هند و چین کشورهایی بوده‌اند که خرید نفت اورال روسیه را طی ماه‌های اخیر ۸ برابر در مقایسه با سال قبل که ۱۰۰ هزار بشکه در روز واردات نفت خام از این کشور داشتند، افزایش داده‌اند. اشتیاق این کشورها برای نفت خام متوسط و بسیار ارزان روسیه در ماه‌های اخیر به شدت زیاد شده، به ویژه برای هند که با افزایش تقاضا برای فرآورده‌های نفتی از سوی اروپا نیز مواجه است و این فرصت را دارد که نفت خام روسیه را در پالایشگاه‌های خود پالایش کرده و فرآورده‌های

تهیه‌کننده: محمد امین نادریان منبع: پی‌آی‌دبلیو (۹ ژوئن ۲۰۲۲)

منبع شرکت بیکر هیوز		جدول (۲): تعداد دکلهای حفاری فعال در آمریکا و کانادا		
تغییرات سالانه	تغییرات هفتگی	۲۰۲۲/۰۶/۱۰	۲۰۲۲/۰۶/۰۳	
				آمریکا
۲۱۵	۶	۵۸۰	۵۷۴	تعداد دکلهای نفتی
۵۵	۰	۱۵۱	۱۵۱	تعداد دکلهای گازی
۲۷۰	۶	۷۳۱	۷۲۵	مجموع تعداد دکلهای آمریکا
				کانادا
۳۵	۲۲	۹۴	۷۲	تعداد دکلهای نفتی
۱۳	۲	۴۷	۴۵	تعداد دکلهای گازی
۴۸	۲۴	۱۴۱	۱۱۷	مجموع تعداد دکلهای کانادا

مدیریت کل امور اوپک
و روابط با مجامع انرژی